

İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi Dersine Yönelik Öğrenci ve Ana-Baba Tutumları Primary School Students' and Their Parents' Attitudes Towards Participation in Physical Education Courses

Arif Serkan YALDIZ^a, Oğuz ÖZBEK^b

^aEtimesgut İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, Nimet Bahri Kutluözen Ortaokulu, Ankara, Türkiye

^bAnkara Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yöneticiliği Bölümü, Ankara, Türkiye

Özet

Bu araştırmanın amacı; ilköğretim 6., 7. ve 8. sınıflarda öğrenim gören öğrencilerin ve velilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumunu belirlemektir. Çalışmaya, Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı Çankaya, Yenimahalle ve Mamak İlçelerinde öğrenim gören 717 öğrenci ve 640 veli gönüllü olarak katılmıştır. 6., 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin ve öğrenci velilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının olumlu anlamda yüksek olduğu saptanmıştır. İlköğretim okulu öğrencilerinin sınıf düzeyleri yükseldikçe beden eğitimi dersine yönelik olumlu tutumlarının azaldığı tespit edilmiştir. Kadın ve erkek velilerin tutumlarında herhangi bir fark saptanmamış ve genelde beden eğitimi dersine yönelik olumlu tutuma sahip oldukları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Tutum, Anne-Baba, Beden Eğitimi, İlköğretim Okulu Öğrencileri

Abstract

The aim of this study is to determine the 6, 7 and 8th grade primary school students' and their parents' attitudes towards participation in physical education courses. In this end, 717 students studying at schools in the Çankaya, Yenimahalle and Mamak Districts affiliated to Ankara Province Directorate of National Education and parents of these students, 640 in total, participated in the study voluntarily. The findings indicated that 6, 7 and 8th grade students and their parents showed high positive attitudes towards physical education courses. However, it is concluded primary school students' positive attitudes towards physical education courses decrease as students move through upper grade levels. No significant gender difference was found in the attitudes held by female and male parents and overall it can be said that parents have positive attitudes towards physical education courses.

Keywords: Attitude, Parents, Physical Education, Primary School Students

1. Giriş

Ülkemizde beden eğitimi dersinin önemi, olimpiyatlarda veya dünya atletizm şampiyonası gibi önemli yarışmalarda başarı elde edemediğimizde vurgulanmakta bununla birlikte etkin çalışmalar yapılmadan da unutulmaktadır. Oysa beden eğitimi dersi, şampiyonalarda başarılı olmaktan öte bu ders her birey için önem taşımaktadır. Beden eğitimi dersi, bireyin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel toplumsal gelişimine katkıda bulunur (Tamer,1987).

Sporu kolay bir biçimde büyük kitlelere ulaştırabilmenin yolu okullardan geçer. Okullarda eğitim gören milyonlarca öğrenciye, beden eğitimi dersi ve okuldaki sportif etkinlikler yoluyla etkin bir biçimde ulaşılabilir. Günümüz eğitim sisteminde beden eğitimi dersiyle hedeflenen; çocukların zihinsel, duyuşsal ve fiziksel gelişimini sağlayarak üreten nitelikli ve sağlıklı bir toplum oluşturmaktır. Özellikle enerjyle dolu olan çocukluk ve gençlik dönemini, okul içinde ve okul dışında yapılacak olan sportif faaliyetlerle olumlu yönde kullanmalarını sağlamaktır (Dalkıran ve ark., 2004). Beden eğitimi dersi kişiye sağlıklı yaşam alışkanlığı kazandırmayı amaçlayan bir derstir (Özşaker ve Orhun, 2005). Karakuş'un (2003), ailelerin beden eğitimi dersine yönelik ilgilerini ortaya koyan çalışmasında; ailelerin beden eğitimi dersine yönelik ilgilerinin yok denecek kadar az olduğu saptanmıştır. Aileler, çocuklarının beden eğitimi dersi ve ders dışı aktivitelerle katılmasında veya yeteneğinin olduğu düşünülen alanlara yönelmesini sağlamakta önemli bir yer tutmaktadır (Aslanargun, 2007). Çocukların temel becerilerinin beden eğitimi dersiyle geliştirilmesi sonucu ortaya çıkan yeteneklerinin keşfedilmesi okul-aile işbirliğiyle mümkündür. Bu, sporun geleceği açısından da son derece önemlidir (Hergüner, 2001). Ailelerin, çocuklarının bir spor branşına yönelmesinde etkisi olduğunu gösteren çalışmalar vardır (Sunay ve Saracaloğlu, 2003; Alibaz ve ark., 2006; Özbek ve Şanlı, 2011).

Seghers ve arkadaşlarının (2009) yaptığı çalışmaya göre, okul ve aile beden eğitiminde çocuk ve gençlere yol gösterici olmalıdır. Çocukların ve gençlerin beden eğitimi çalışmalarına katılımını arttırmak için beden eğitimini, okul müfredatının ötesine taşımaya ihtiyaç vardır. Özellikle okullar, aileler ve toplum, gençleri ve çocukları beden eğitimi faaliyetlerine katılmaya cesaretlendirmelidir. Beden eğitimi dersi çocuğa egzersiz alışkanlığı kazandırmada en önemli etkidir. Etkin bir ders için öğretmenin sorumluluğunun bilincinde olmalıdır.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın, ilköğretim haftalık ders saatlerinde yaptığı yeni düzenlemeyle, 2010-2011 öğretim yılından itibaren uygulanmak üzere beden eğitimi dersleri, 1 saatten 2 saate çıkarılmıştır ve halen ilköğretimde beden eğitim dersleri 2 saat olarak okutulmaktadır. Bazı Avrupa ülkelerinde, ilkokullardaki beden eğitimi dersi haftada 4 ya da 6 saate kadar yapılmaktadır (Karahüseyinoğlu ve ark. 2005). Bazı Avrupa ülkeleri ile Türkiye'deki beden eğitimi ders saatleri toplamı karşılaştırıldığında ülkemizin bu ülkelerin gerisinde kaldığı görülmüştür. 1992 yılında ilköğretim kurumlarında beden eğitimi ders saatleri toplamı Fransa'da 1200 saat, İngiltere'de 960 saat, İsviçre, İzlanda, Portekiz, Finlandiya ve Lüksemburg'ta 720 saat, Türkiye'de ise 512 saattir (MEB, 1992).

1. Bu makale yüksek lisans tezinden üretilmiş ve 2014 yılında düzenlenen 13. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresinde (Konya/Türkiye) bildiri olarak sunulmuştur.

2012 yılında ise ilköğretim kurumlarında yıllık beden eğitimi ders saati ortalaması 27 Avrupa ülkesinde 527 saat iken, Türkiye’de ise 312 saattir (Karip, 2012). Ders süresinin yanında işlenen dersin niteliği de öğrencilerin tutumunu etkileyecektir.

Bu çalışmanın amacı, ilköğretim öğrencilerinin ve onların anne babalarının, beden eğitimi dersine yönelik tutumlarını belirlemektir. Bu amaçla aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

- Öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarında cinsiyetlerine, sınıf düzeylerine ve bir spor branşında oynama durumlarına göre fark var mıdır?
- Öğrenci velilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarında cinsiyet, eğitim durumu ve spor yapma durumlarına göre fark var mıdır?

2. Yöntem

Bu çalışmada, Ankara Milli Eğitim Müdürlüğü’ne bağlı resmi ilköğretim okulu öğrencilerinin ve ana babalarının beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının saptanması amaçlanmıştır. Araştırmada betimsel yöntem kullanılmıştır. Betimsel yöntem var olan durumu ortaya koyan bir durum saptamasıdır (Büyüköztürk, 2005).

Evren-Örneklem

Araştırmanın evrenini Ankara’nın merkez ilçeleri arasından tabakalı örnekleme yöntemi ile seçilen, Çankaya, Mamak, Yenimahalle ilçelerindeki ilköğretim okullarında 6., 7. ve 8. sınıflarda okuyan öğrenciler ve velileri oluşturmaktadır. Ankara Milli Eğitim Müdürlüğü verilerine göre, Çankaya ilçesinde, 105 ilköğretim okulunda, 6. sınıfta 8594 öğrenci, 7. sınıfta 8493 öğrenci, 8. sınıfta 9090 öğrenci olmak üzere toplam 26170 öğrenci, Mamak ilçesinde, 98 ilköğretim okulunda, 6. sınıfta 6876 öğrenci 7. sınıfta 6815 öğrenci, 8. Sınıfta 6931 öğrenci olmak üzere toplam 20622 öğrenci, Yenimahalle ilçesinde, 87 ilköğretim okulunda, 6. sınıfta 7684 öğrenci, 7. sınıfta 7798 öğrenci, 8. sınıfta 8140 öğrenci olmak üzere toplam 23622 öğrenci bulunmaktadır. 70114 kişilik bir evrenden alınacak örneklem sayısı 0,05 tolerans gösterilebilir hata için 382’dir (Ural ve Kılıç, 2006: 49). Bu durumda üç ilçeden 382 öğrenci ve 382 veli örneklem sayısı olarak belirlenmiştir. Ancak güvenilirliği yüksek tutmak için 717 öğrenciye ve 640 veliye ölçme aracı uygulanmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyetlere göre dağılımı incelendiğinde, 394’ünün (%55) kız, 323’ünün (%45) erkek olduğu görülmektedir. Öğrencilerin okul takımında bir branşta oynama durumları incelendiğinde, 149’nun (%20.8) bir branşta oynadığı, 568’sinin (% 70.2) bir branşta oynamadığı olduğu görülmektedir. Öğrencilerin sınıflarına göre dağılımı incelendiğinde, 285’nin (%39.7) 6. sınıf, 306’sının (%42.7) 7. sınıf, 126’sının (%17.6) 8. sınıf olduğu görülmüştür.

Araştırmaya katılan velilerin cinsiyetlere göre dağılımı incelendiğinde, 413’ünün (%64.5) kadın, 227’sinin (%35.5) erkek olduğu görülmektedir. Ana-babaların spor yapma durumları incelendiğinde, 297’sinin (%46.4) spor yaptığı, 343’ünün (% 53.6) spor yapmadığı görülmektedir. Ana-babaların eğitim durumuna göre dağılımı incelendiğinde, 300’ünün (%46.9) ilköğretim mezunu, 187’sinin (%29.2) lise mezunu, 153’ünün (%23.9) üniversite mezunu olduğu görülmüştür.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmanın etik açıdan uygunluğu için Ankara Üniversitesi Etik Kurulundan 07.06.2012 tarih ve 533 sayılı kararı ile izin alınmıştır. Daha sonra Ankara Milli Eğitim Müdürlüğü’nden ilköğretim okullarında ölçeklerin uygulanması için izin alınmıştır. Ölçekler araştırmacı tarafından okullara gidilerek uygulanmıştır. Verileri toplamak için iki ayrı ölçek kullanılmıştır. İlk ölçek öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutum ölçeği, ikinci ölçek ise ana-babaların beden eğitimi dersine yönelik tutum ölçeğidir. Her iki ölçek kullanımı için ölçek sahiplerinden e-mail yolu ile yazılı izin alınmıştır. Ölçme aracı araştırmacı tarafından, gönüllü katılan kişilere uygulanmıştır. İlk ölçek için güvenilirlik katsayısı .901, ikinci ölçek için .907 bulunmuştur. Her iki ölçeğin ifadeleri Beşli Likert tipi derecelendirme ölçeği ile değerlendirilmiştir. Ölçeklerden alınacak yüksek puanlar olumlu tutumu, düşük puanlar ise olumsuz tutumu ifade eder.

Ana-babaların beden eğitim dersine yönelik tutum ölçeğinde (Öncü, 2007) ise, kişisel bilgiler ve 21 maddeden oluşan tutum ifadeleri yer almıştır. Ölçek 5’li Likert tipindedir. Tutum ifadelerinin seçenekleri ve puanları “Tam Katılıyorum (5)”, “Çok Katılıyorum (4)”, “Orta Düzey Katılıyorum (3)”, “Az Katılıyorum (2)”, “Hiç Katılmıyorum (1)” olarak belirlenmiştir. Ölçekte dört alt boyut yer almaktadır. Bunlar algısal, işlevsel, destek ve önem boyutlarıdır. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 21, en yüksek puan 105’tir.

Öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutum ölçeğinde (Özer ve Aktop, 2003), kişisel bilgiler ve 49 maddeden oluşan tutum ifadeleri yer almıştır. Ölçeğin puanlaması ve seçenekleri ana-baba tutum ölçeğindeki gibidir. Tek boyutta oluşan ölçekten alınabilecek en düşük puan 49, en yüksek puan ise 245’tir.

Verilerin normal dağılımına bakılmış, verilerin normal dağılmadığı saptanmıştır. Bu nedenle non-parametrik testlerden, ikili gruplar için Mann-Whitney U testi, ikiden fazla gruplar için Kruskal-Wallis testi yapılmıştır. Kruskal-Wallis testi sonucu gruplar arasında farklı olanı bulmak için gruplar ikili eşlenerek Mann-Whitney U testi uygulanmıştır. Öğrencilerin cinsiyet ve okul takımında bir branşta spor yapıp yapmama durumuna ilişkin veriler Mann-Whitney U testi ile sınıf durumuna ilişkin veriler Kruskal-Wallis ile test edilmiştir. Anne-babanın cinsiyet ve spor yapıp yapmama durumuna ilişkin veriler, Mann-Whitney U testi ile eğitim durumuna ilişkin veriler Kruskal-Wallis ile test edilmiştir.

3. Bulgular ve Yorumlar

Öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutum ölçeğinden aldıkları toplam puanların ortalaması ($x=196.24$, $s=26.75$) düzeyinde, ana-babaların, beden eğitimi dersine yönelik tutum ölçeğinden aldıkları toplam puanların ortalaması ise ($x=85.75$, $s=14.41$) düzeyinde gerçekleşmiştir. Öğrenci ve ana-babaların beden eğitimi dersine karşı tutumları olumlu düzeydedir.

Tablo 1’de görüldüğü gibi ilköğretim okulu öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarına ilişkin kız ve erkek öğrencilerin görüşleri üzerinde yapılan Mann-Whitney U testi sonucunda anlamlı bir fark saptanmamıştır ($U=603.2$, $p>.05$). Tutum puanlarının ortalaması incelendiğinde, erkek öğrencilerin ($x=197.9$), kız öğrencilerin ise ($x=194.8$) puan aldıkları saptanmıştır.

Tablo-1 İlköğretim Okulu Öğrencilerinin Cinsiyetlerine Göre Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlarına İlişkin Ortalama ve Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Cinsiyet	X	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P*
E	197.9	369.26	119271.50	603.2	.230
K	194.8	350.59	138131.50		
$P^* < .05$ $N_E = 323$ $N_K = 394$ $N_T = 717$					

Tablo 2’de görüldüğü gibi ilköğretim okulu öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarına ilişkin okul takımında bir spor branşında oynayan ve oynamayan öğrencilerin görüşleri üzerinde yapılan Mann-Whitney U testi sonucunda anlamlı bir fark saptanmıştır ($U=330.9$, $p<.05$). Puanların ortalamaları incelendiğinde, bir branşta spor yapan öğrencilerin ($x=202.4$), spor yapmayan öğrencilere ($x=194.6$) göre beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu saptanmıştır.

Tablo-2 İlköğretim Okulu Öğrencilerinin Okul Takımında Bir Spor Branşında Oynayıp Oynamalarına Göre Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlarına İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Spor Branş	X	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P*
Okul takımında bir spor branşında oynuyor (1)	202.4	420.93	62718.50	330.9	.000*
Okul takımında bir spor branşında oynamıyor (2)	194.6	342.75	194684.50		
$P^* < .05$ $N_1 = 149$ $N_2 = 568$ $N_T = 717$					

Tablo 3’de görüldüğü gibi, ilköğretim okulu öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarına ilişkin puanlar üzerinde sınıflara göre yapılan Kruskal-Wallis analizi sonucunda .05 düzeyinde anlamlı bir fark saptanmıştır [$X^2(2)=9.831$, $p<.05$]. Farklı olan grubu bulmak için yapılan Mann-Whitney U testine göre, 6. sınıfların tutum puanlarının ortalamasının ($x=200.3$), 7. sınıfların ($x=194.4$) ve 8. sınıfların ($x=191.4$) puanlarından yüksek olduğu saptanmıştır. Sınıf düzeyi yükseldikçe öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarında azalma görülmüştür.

Tablo-3 İlköğretim Okulu Öğrencilerinin Sınıflarına Göre Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlarına İlişkin Kruskal-Wallis Analizi Sonuçları

Sınıf	X	Sıra Ortalaması	X ²	P	Fark (Mann-Whitney U)
6.sınıf	200.3	385.96			
7.sınıf	194.4	349.82	9.831	.007*	6.>7.,8
8.sınıf	191.4	320.31			
$Sd(2)$ $P^* < .05$ $N_{6.sınıf} = 285$ $N_{7.sınıf} = 306$ $N_{8.sınıf} = 126$ $N_T = 717$					

Tablo 4’de görüldüğü gibi, velilerin cinsiyetlerine göre beden eğitimi dersine yönelik tutumlarına ilişkin toplam puanları üzerinde yapılan Mann-Whitney U testi sonucunda anlamlı bir fark saptanmamıştır ($U=451.8$, $p>.05$). Velilerin cinsiyetlerine göre, beden eğitimi dersine yönelik tutumları, algısal boyutta ($U=462.7$, $p>.05$), işlevsel boyutta ($U=455.4$, $p>.05$), destek boyutunda ($U=444.3$, $p>.05$) ve önem boyutunda fark göstermemiştir ($U=464.6$, $p>.05$).

Tablo-4 İlköğretim Okulu Öğrencileri Velilerinin Cinsiyetlerine Göre Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlarına İlişkin Mann-Whitney Testi U Sonuçları

Boyutlar	Cinsiyet	X	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P*
Ölçek Toplamı	E	86.1	327.95	74444	451.8	.450
	K	85.5	316.41	130676		
Algısal	E	36.5	323.15	73356	462.7	.771
	K	36.6	319.04	1311764		
İşlevsel	E	18.5	326.37	74085	455.4	.551
	K	18.2	317.27	131034		
Destek	E	15.0	331.29	75202	444.3	.272
	K	14.6	314.57	129918		

Boyutlar	Cinsiyet	X	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P*
Önem	E	15.9	31.68	72340	464.6	.852
	K	15.9	321,50	132780		
<i>P* < .05</i>		<i>N_E = 227</i>	<i>N_K = 413</i>	<i>N_T = 640</i>		

Tablo 5’de görüldüğü gibi öğrenci velilerinin spor yapma durumuna göre toplam görüşleri üzerinde yapılan Mann-Whitney U testi sonucunda anlamlı bir fark saptanmıştır ($U=413.5$, $p<.05$). Spor yapan velilerin ($x=88.2$), spor yapmayan velilere ($x=83.6$) göre beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu saptanmıştır. Velilerin işlevsel boyutta beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları, spor yapma durumuna göre fark göstermektedir ($U=422.5$, $p<.05$). Spor yapan velilerin ($x=19.1$), spor yapmayan velilere ($x=17.6$) göre işlevsel boyutta beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu saptanmıştır.

Velilerin destek boyutundaki beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları, spor yapma durumuna göre fark göstermektedir ($U=412.3$, $p<.05$). Spor yapan velilerin ($x=15.5$), spor yapmayan velilere ($x=14.1$) göre, destek boyutunda beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu saptanmıştır. Velilerin, önem boyutundaki beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları, spor yapma durumuna göre fark göstermektedir ($U=444.4$, $p<.05$). Spor yapan velilerin ($x=16.4$), spor yapmayan velilere ($x=15.5$) göre, önem boyutunda beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu saptanmıştır. Velilerin algısal boyuttaki beden eğitimi dersine yönelik tutumları ise, spor yapma durumuna göre fark göstermemiştir ($U=473.3$, $p>.05$).

Tablo-5 İlköğretim Okulu Öğrencileri Velilerinin Spor Yapma Durumuna Göre Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlarına İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Boyutlar	Spor Yapma Durumu	X	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P*
Ölçek Toplamı	Evet	88.2	352,79	104777	413,5	,000*
	Hayır	83.6	292.54	100342		
Algısal	Evet	37.0	332.65	98796	473.3	.095
	Hayır	36.2	309.98	106323		
İşlevsel	Evet	19.1	349.71	103865	422.5	.000*
	Hayır	17.6	295.20	101255		
Destek	Evet	15,5	353.18	104894	412.3	.000*
	Hayır	14.1	292.20	100226		
Önem	Evet	16.4	342.39	101689	444.4	.005*
	Hayır	15.5	301.55	103431		
<i>P* < .05</i>		<i>N_{Evet} = 297</i>	<i>N_{Hayır} = 343</i>	<i>N_T = 640</i>		

Tablo 6’da görüldüğü gibi velilerin eğitim durumuna göre, toplam puanları üzerinde yapılan Kruskal-Wallis testi sonucunda anlamlı bir fark saptanmamıştır [$X^2(2)= 1.531$, $p>.05$]. Velilerin eğitim durumuna göre beden eğitimi dersine yönelik tutumları algısal boyutta fark göstermektedir [$X^2(2)= 7.546$, $p<.05$]. Lise mezunu velilerin ($x=37.1$), ilköğretim okulu mezunu velilere ($x=36.1$) göre, algısal boyutta beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu saptanmıştır. İşlevsel boyut [$X^2(2)=.323$, $p>.05$], destek boyutu [$X^2(2)= 1.523$, $p>.05$] ve önem boyut [$X^2(2)=.401$, $p>.05$] puanlarında ise fark bulunmamıştır.

Tablo-6 İlköğretim Okulu Öğrencileri Velilerinin Eğitim Durumuna Göre Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlarına İlişkin Kruskal-Wallis Analizi Sonuçları

Boyutlar	Eğitim Durumu	X	Sıra Ortalaması	X ²	P	Fark (Mann Whitney U)
Ölçek Toplamı	İlköğretim Mezunu(1)	85.1	311.22	1.531	.465	—
	Lise Mezunu (2)	86.6	325.72			
	Üniversite Mezunu(3)	85.9	332.32			
Algısal	İlköğretim Mezunu(1)	36.1	301.83	7,546	.023*	1<2
	Lise Mezunu(2)	37.1	344.70			
	Üniversite Mezunu(3)	36.6	327.53			
İşlevsel	İlköğretim Mezunu(1)	18.4	324.00	.323	.851	—
	Lise Mezunu(2)	18.4	320,55			
	Üniversite Mezunu(3)	18.1	313.58			
Destek	İlköğretim Mezunu(1)	14,5	311,46	1.523	.467	—
	Lise Mezunu(2)	14.9	324.81			
	Üniversite Mezunu(3)	15.1	332.95			
Önem	İlköğretim Mezunu(1)	15.9	316.38	.401	.818	—
	Lise Mezunu(2)	16.1	321.10			
	Üniversite Mezunu(3)	15.9	327.85			
<i>Sd (2)</i>		<i>P* < .05</i>	<i>N₁ = 300</i>	<i>N₂ = 187</i>	<i>N₃ = 153</i>	<i>N_T = 640</i>

4. Tartışma

Elde edilen sonuçlara göre, öğrenci ve velilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının genel olarak olumlu olduğu görülmüştür. Velilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının olumlu olması gittikçe gelişen iletişim araçları sayesinde bireylerin sporun önemini kavramaları ve çocuklarını spor yapmaya teşvik etmelerinden kaynaklanmış olabilir.

Erkek ve kız öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumları arasında anlamlı bir fark görülmemiştir. Stelzer ve arkadaşlarının (2004), Hünük'ün (2006), Koca ve arkadaşlarının (2003) araştırmalarında ise, cinsiyete göre öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı tutumları arasında fark bulunmuştur. Ancak çalışmada erkek ve kız öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının yüksek olduğu görülmüştür. Bu durum, beden eğitimi dersinin diğer derslere göre daha eğlenceli ve oyuna dayalı olmasından kaynaklanmış olabilir.

Okul takımında bir spor branşında oynayan öğrencilerin, bir spor branşında oynamayan öğrencilere göre, beden eğitimi dersine yönelik daha çok olumlu tutuma sahip oldukları saptanmıştır. Bu durum okul takımlarında oynayan öğrencilerin beden eğitimi dersini daha fazla önemsemelerinden kaynaklanmış olabilir. Bu sonuç İmamoğlu (2011) ve Hünük'ün (2006) araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir.

Öğrencilerin sınıf düzeyinde beden eğitimi dersine yönelik tutumları incelendiğinde; sınıf düzeyi yükseldikçe beden eğitimi dersine yönelik tutumlarında azalma olduğu görülmüştür. Bu bulgu Hünük'ün (2006) ve Ryan ve arkadaşlarının (2009) araştırma sonuçlarıyla paralellik göstermektedir. Beden eğitimi dersi müfredatı, öğrencilerin akademik başarı kaygısı ve beden eğitimi öğretmenin davranışları, öğrencilerin beden eğitimi dersine olan ilgilerinin azalmasına neden olmuş olabilir.

Öğrenci velilerinin cinsiyetlerine göre, beden eğitimi dersine yönelik tutumları incelendiğinde, görüşler arasında fark olmadığı saptanmıştır. Ana-babaların beden eğitimi dersine yönelik olumlu tutum sergiledikleri görülmüştür. Velilerin eğitim durumuna göre beden eğitimi dersine yönelik tutumlarında fark saptanmamıştır. Bu sonuç Öncü'nün (2007) araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir.

Spor yapan velilerin, spor yapmayan velilere göre, beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu görülmüştür. Bu sonuç Öncü'nün (2007) araştırma sonuçlarıyla paralellik göstermektedir. Spor yapan veliler sporun önemini bildiği için beden eğitimi dersine yönelik daha olumlu tutum geliştirmiş olabilir. Spor yapan velilerin spor yapmayan velilere göre, spor yapma durumuna göre beden eğitimi dersine yönelik tutumları işlevsel boyutta, destek boyutunda ve önem boyutunda daha olumlu bulunmuştur.

Öğrenci velilerinin eğitim durumlarına göre, destek, işlevsel ve önem boyutlarında beden eğitimi dersine yönelik tutumları incelendiğinde, anlamlı bir fark saptanmamıştır. Algısal boyutta ise, lise mezunu velilerin ilköğretim okulu mezunu velilere göre beden eğitimi dersine yönelik tutumları daha olumlu bulunmuştur. Velilerin eğitim düzeyinin artması beden eğitimi dersine yönelik tutumlarını olumlu etkilemiş olabilir.

Her yıl yapılan Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş sınavları, ilköğretim okulu öğrencilerini kaygıya sürüklemektedir. Bu durum, öğrenciyi sürekli ders çalışmak zorunda bıraktığından öğrenci zamanla spor yapmaktan uzaklaşmaktadır. Herhangi bir spor branşında lisanslı olarak spor yapan öğrenciye, bu sınavlarda ek puan verilerek desteklenmeleri olumsuzluğu ortadan kaldıracaktır. Ülkemizde birçok okulun fiziki şartları, yapılması öngörülen sportif aktivitelere imkân vermemektedir. Bu nedenle okul ortamı çocuğun her türlü spor faaliyeti yapabileceği şekilde düzenlenmelidir. Okul ders zamanları dışında velilerin de okul spor tesislerini rahatlıkla kullanabilmelerini sağlayacak düzenlemeler yapılmalıdır.

5. Kaynakça

- Alibaz, A., Gündüz, N., Şentuna, M. (2006). Türkiye'de Üst Düzey Taekwando, Karate ve Kick-Boks Sporcularının Bu Spor Branşına Yönelmelerinde Teşvik Eden Unsurlar, Yapma Nedenleri ve Geleceğe Yönelik Beklentileri. *Sportmetre*, 4(3), 91-102.
- Aslanargun, E. (2007). Okul - Aile İşbirliği Ve Öğrenci Başarısı Üzerine Bir Tarama Çalışma. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 18, 11-135.
- Büyüköztürk, Ş. (2005). *Veri Analizi El Kitabı*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Dalkıran, O., Altıntaş, A., Gündüz, N., Sunay, H., Akgül M. (2004). Ankara ili devlet-özel ilk ve orta öğretim okullarındaki beden eğitimi öğretmenlerinin ders dışı etkinliklerinde kapalı spor alanlarının etkin kullanımı üzerine görüşleri, 8. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi'nde sunulmuş bildiri. Antalya.
- Hergüner, G. (2001). Farklı liselerdeki sporcu öğrencilerin problem ve beklentilerinin belirlenmesi ve karşılaştırılması. Yayınlanmamış Doktora Tezi Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Hünük, D. (2006). Ankara ili merkez ilçelerindeki ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının sınıf düzeyi, öğrenci cinsiyeti, öğretmen cinsiyeti ve spora aktif katılımları açısından karşılaştırılması, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- İmamoğlu, C. (2011). Aktif olarak spor yapan ve yapmayan lise öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının karşılaştırılması. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Karahüseyinoğlu, M., Ramazanoğlu, F., Nacar E., Savucu, Y., Ramazanoğlu, O., Altungül, O. (2005). Türkiye'nin Spordaki Konumunun Bazı Avrupa Ülkeleri İle Karşılaştırılması. *Doğu Anadolu Bölgesi Araştırmaları*, 3 (3), 75-82.

- Karakuş, E. (2005). Resmi ortaöğretim kurumlarında beden eğitimi dersinin uygulamalarında karşılaşılan sorunlara ilişkin öğrencilerin ve beden eğitimi öğretmenlerinin görüşleri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Karip, E. (2012). Türk Eğitim Sistemi İçerisinde Eğitim Reformu. Ankara: Milli Eğitim Yayınları.
- Koca, C., Güven, B., Bulgu, N., Demirhan, G. (2003). İlköğretim Sekizinci Sınıf Kız Ve Erkek Öğrencilerin Beden Eğitimi Ders Ortamındaki Beden Yaşantıları. Spor Bilimleri Dergisi. 14 (4), 162-174.
- MEB. (1992). Mili Eğitim Bakanlığı Tebliğler Dergisi, Sayı:2369
- Öncü, E. (2007). Ana-babaların çocuklarının beden eğitimi dersine katılımına yönelik tutumları ve beklentileri. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Özer, D., Aktop, A. (2003). İlköğretim Öğrencileri İçin Hazırlanmış Bir Beden Eğitimi Dersi Tutum Ölçeğinin Adaptasyonu. Spor Bilimleri Dergisi 14 (2), 67-82.
- Özbek, O., Şanlı, E. (2011). Karate Branşındaki Üniversite Elit Sporcularının Bu Branşa Yönelme Nedenleri Ve Beklentileri. Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi. 5 (3), 203-214.
- Özşaker, M., Orhun, A. (2005). İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi Dersinin Amaç Ve İçeriğine İlişkin Sorunlar. Editör: Gültekin, O., 4. Ulusal Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmenliği Sempozyumu, Burfaş Ofset Tesisleri, Bursa. 103.
- Ryan, S., Todorovich, J. R., Bridges, F. S., Mokgwathand, M., M. (2009). Body Shape Perceptions, Attitudes Toward Physical Education, And Physical Activity Levels Of Middle School Students. International Journal of Fitness. 5(2), 21-30
- Seghers, J., Martelaer, K., Cardon, G. (2009). Young People's Health As A Challenge For Physical Education In Schools In The Twenty-First Century: The Case Of Flanders (Belgium). Physical Education And Sport Pedagogy. 14 (4), 407- 420.
- Stelzer, J., Ernest, J. M., Fenster, M. J., Langford, G. (2004). Attitudes Toward Physical Education: A Study Of Highschool Students From Four Countries-Austria, Czechrepublic, England, And USA. College Student Journal. 38 (2), 171-178.
- Sunay, H., Saracaloğlu, A. S. (2003). Türk Sporcusunun Spordan Beklentileri ile Spora Yönelten Unsurlar. Spormetre. 1(1), 43-48.
- Ural, A., Kılıç, İ. (2006). Bilimsel Araştırma Süreci Ve Spss İle Veri Analizi. (2. Baskı) Ankara: Detay Yayıncılık.
- Tamer, K. (1987). Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi. Ankara: Açıköğretim Fakültesi Yayınları. No:101.

Extended Abstract

In this research, it is aimed to identify the attitude of students of public primary schools under Ankara National Education Office and their parents towards physical training courses. Descriptive method is used in this research. Descriptive method is determination of situation for already existing cases. The population of the research is six, seven and eight grade students attending primary schools in Çankaya, Mamak and Yenimahalle districts, selected among central districts of Ankara, as well as their parents. 382 students and 382 parents have been identified as number of samples selected among three districts. However, 717 students and 640 parents were conducted by a measurement tool to ensure high reliability. Attitude scale towards physical training courses of students and attitude scale towards physical training courses of parents were used to collect data. In the attitude scale of students towards physical training courses (Özer ve Aktop, 2003), personal information and 49 items were included. In the attitude scale of parents towards physical training courses (Öncü, 2007) personal information and 21 items were included. Statements of both scales were evaluated by five point Likert type scale. Normal distribution of data has been studied and non-parametric tests have been conducted since the data was not distributed normal.

A meaningful difference has been identified as per the results of Mann-Whitney U test, conducted to achieve opinions of students those are playing in a sport branch at their school team and those are not playing at a school team in regards to the attitude of primary school students towards physical training course ($U=330.9$, $p<.05$). When the averages of scores are studied, it was identified that the attitude of students playing sports in a branch ($x=202.4$) towards physical training courses was more positive compared to the attitude of students not playing sports ($x=194.6$).

In Kruskal-Wallis analysis conducted as per the scores in terms of classes with regard to the attitude of physical training courses of primary school students, a meaningful result in the level of .05 was achieved [$\chi^2(2)=9.831$, $p<.05$]. According to Mann-Whitney U test, which is conducted to find the differing group, it was determined that the average of attitudes scores of sixth grade students ($x=200.3$) was higher than the average scores of the seventh-grade students ($x=194.4$) and scores of the eighth-grade students ($x=191.4$). The higher the grades the students, the less the attitude of students in favor of physical training courses.

A meaningful difference was achieved by Mann-Whitney U test conducted on entire opinion of parents of students towards playing sports ($U=413.5$, $p<.05$). It was determined that the attitude of parents playing sports ($x=88.2$) were more positive in favor of physical training courses when compared to parents not playing sports ($x=83.6$). Scores of attitudes of patents towards physical training courses in terms of functionality differs according to the fact that they play sports ($U=422.5$, $p<.05$). It was observed that the attitude of parents playing sports ($x=19.1$) was more positive towards physical training courses when compared to parents not playing sports ($x=17.6$) in terms functionality.

Attitude scores of the parents towards physical training courses in terms of support differ as per their interest in sports ($U=412.3$, $p<.05$). It was observed that the attitude of parents playing sports ($x=15.5$) was more positive towards physical training courses when compared to parents not playing sports ($x=14.1$) in terms of support. Attitude scores of the parents towards physical training courses in terms of attributing importance differs per their interest in sports ($U=444.4$ $p<.05$). It was observed that the attitude of parents playing sports ($x=16.4$) was more positive towards physical training courses when compared to parents not playing sports ($x=15.5$) in terms of attributing importance.

Attitude of parents towards physical training courses as per their education level differ in cognitive dimension [$\chi^2(2)= 7.546$, $p<.05$]. It was identified that parents holding high school degrees ($x=37.1$) had more positive attitudes when compared to parents holding primary school degrees ($x=36.1$) in terms of cognitive dimension towards physical training education.

As per the results obtained, it was observed that the attitude of students and parents towards physical training courses was positive in general. This may be resulted from individuals understanding the importance of sports with the help of the improving communication tools and encouraging their children to play sports.

A meaningful difference was not identified in the attitude of male and female students towards physical training courses. However, in researches of Stelzer and et all (2004), Hünnük (2006), Koca and et all (2003) difference was observed in the attitude of students towards physical training courses in terms of gender. However, in these studies it was observed that the attitude of male and female students towards physical training education. This may be resulted because

physical training courses are more entertaining and based on games when compared to other courses.

It was determined that students playing in a sport branch at school teams had more positive opinion towards physical training courses when compared to students not playing in a sport branch at school team. This may be resulted because students playing at a team took physical training courses more seriously. This result has similarities with the results of studies of Imamoğlu (2011) and Hünük'ün (2006). Upon examination of attitude of students towards physical training courses in terms of their grades, it was observed that the positive attitude towards physical training courses was reduced as the grade was increasing. This finding has parallel results with the studies of Hünük (2006) and Ryan and et all (2009). Curriculum of physical training course, anxiety of students to achieve academic success, as well as behavior of teacher of physical training course may have caused the interest of students to degrade.

It was observed that opinions were not differing when attitude of students towards physical training courses was examined in terms of gender of parents of students. It was determined that parents had positive attitude towards physical training courses. A difference in the attitude of parents in favor of physical training course was not identified in terms of education levels of parents. This result is similar with the research results achieved by Öncü (2007). It was observed that the parents playing sports had more positive attitude in favor of physical training courses when compared to parents not playing sports. This result has parallel results with research results of Öncü (2007). Since parents playing sports are aware of the importance of sports, they may have developed a more positive attitude in favor of physical training courses. Parents playing sports were observed to have more positive attitude towards physical training courses in terms of their functionality, support and importance when compared to parents not playing sports.

Meaningful difference was not observed when attitude of parents towards physical training course is examined in terms of their education levels in support, functionality and importance level. However, in cognitive level parents holding high school degrees had more positive attitude against physical training courses when compared to parents holding primary school degrees. The increase in the education level of parents may have impacted the attitude towards physical training courses positively.